

VERENIGING VAN
TBS-ADVOCATEN

TAV de juridische afdeling van

De Raad voor de Rechtspraak

FAXNUMMER: 088 361 00 22

Geachte dame / heer,

Namens de Vereniging van TBS Advocaten (hierna de Vereniging) wend ik me tot u in verband met de wisselende wijze waarop rechtbanken in den lande omgaan met het aanwezigheidsrecht tijdens tbs-verlengingszittingen.

Steeds meer rechtbanken laten meer fysieke aanwezigheid toe tijdens tbs-verlengingsprocedures. Er zijn ook rechtbanken waar dit niet of slechts ten dele gebeurt. Leden van de Vereniging meldden dat in ieder geval bij de rechtbank te Den Haag, Zutphen en Arnhem ook recent tbs-gestelden via video zijn gehoord. Dat bleek niet iedere keer een onverdeeld succes.

Verbindingen zijn niet altijd goed, waardoor het verloop van de zitting rommelig kan zijn. Als tbs-gestelden niet in een FPC verblijven zijn voorzieningen voor een digitale zitting niet steeds deugdelijk georganiseerd. Het is voorgekomen dat een tbs-gestelde zitting digitaal via zijn telefoon bijwoonde. De batterij van telefoon bleek dat dan vervolgens niet aan te kunnen waardoor verbinding wegviel. Slechte verbindingen kunnen een goed verloop van een zitting negatief beïnvloeden.

VERENIGING VAN
TBS-ADVOCATEN

In Den Haag en Arnhem is het voorgekomen dat wel videoverbindingen tot stand kwamen, maar vervolgens bleken tbs-gestelde en de advocaat elkaar niet te kunnen zien. De tbs-gestelde kon dan wel (een deel van) de rechtbank en de officier van justitie zien. Opmerkelijk is overigens dat het gerechtshof te Arnhem dat zaken in hoger beroep over tbs-verlenging behandelt wel tbs-gestelden via video ter zitting aanwezig laten zijn, maar dan via een extra beeldscherm organiseert dat tbs-gestelde en advocaat ook elkaar kunnen zien.

De Vereniging meent dat de hoofdregel zou moeten zijn dat alle betrokkenen fysiek ter zitting aanwezig kunnen zijn. Tbs-gestelden zijn bij uitstek kwetsbare mensen die veelal kampen met diverse problematiek. Niet zelden is er vanuit die problematiek sprake van achterdocht en wantrouwen. Juist voor deze mensen is het cruciaal te ervaren goed gehoord te worden tijdens een zitting die over hun vrijheidsbeneming gaat. Voor een goed verloop van een zitting kan het van groot belang zijn dat een tbs-gestelde tijdens een zitting contact kan hebben met zijn advocaat of misschien zelfs stukken kan uitwisselen.

Vanzelfsprekend heeft ook de vereniging van tbs advocaten oog voor de problemen als gevolg van COVID-19. In dit verband is het bovendien zo dat er ook tbs-gestelden zijn die juist de voorkeur geven aan een zitting via video. Niet alleen kan hierbij een rol spelen de wens om niet te worden vervoerd met DV&O en te hoeven verblijven in het cellencomplex, maar ook angst voor COVID-19.

Juridisch kader

VERENIGING VAN
TBS-ADVOCATEN

Op grond van artikel 6:6:13 lid 3 Sv hoort de rechter de TBS-gestelde. Indien de TBS-gestelde niet in staat is fysiek te verschijnen, zal hij door een rechter in de kliniek gehoord worden. De wet heeft dus als uitgangspunt dat de TBS-gestelde in persoon gehoord wordt.

Op grond van artikel 78a lid 2 Sr en artikel 131a lid 2 Sv is het de voorzitter die beslist of van videoconferentie gebruik wordt gemaakt, waarbij het belang van het onderzoek ter zitting in aanmerking wordt genomen. Beide bepalingen schrijven voor dat de te horen persoon of diens raadsman in de gelegenheid worden gesteld hun mening kenbaar te maken over de toepassing van de videoconferentie. In de praktijk blijkt dit niet steeds te gebeuren.

Op grond van de Tijdelijke wet COVID-19 kan gekozen worden voor een elektronisch communicatiemiddel indien in strafzaken het houden van een fysieke zitting in verband met de uitbraak van COVID-19 niet mogelijk is.

Alleen als het noodzakelijk is in verband met de uitbraak van COVID-19 een tweezijdig elektronisch communicatiemiddel te gebruiken, is hoofddruk II van het Besluit Videoconferentie niet van toepassing. Op basis van artikel 1 van het Besluit Videoconferentie is het de rechtbank die besluit of van videoconferentie gebruik wordt gemaakt. Vóór de wijzigingen van die wet door COVID op 25 maart jl. werd in die wet expliciet aangegeven dat geen gebruik wordt gemaakt van videoconferentie ten aanzien van een verdachte bij wie het vermoeden bestaat van een ziekelijke stoornis of gebrekkige ontwikkeling van de geestvermogens, TBS-gestelden dus.

VERENIGING VAN
TBS-ADVOCATEN

Kortom: altijd is het uitgangspunt geweest dat terughoudend moet worden omgegaan met het horen van verdachten en veroordeelden via videoconferentie en zeker als het TBS-geselden betreft.

Resumerend

De Vereniging van TBS Advocaten doet een beroep op de rechtspraak om in alle zaken die over tbs-verlenging gaan steeds tijdig in overleg te treden met de advocaat om te bespreken of fysieke aanwezigheid ter zitting gewenst is. Als de tbs-gestelde hier prijs op stelt acht de Vereniging het noodzakelijk dat aan deze wens tegemoet wordt gekomen. Graag zou de Vereniging vernemen of de rechtspraak bereid is dit voor alle rechtbanken als algemeen uitgangspunt aan te nemen. Vanzelfsprekend is de Vereniging bereid tot nader overleg.

Hoogachtend,

Job Knoester

Voorzitter van de Vereniging van TBS Advocaten